

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. V. An Absolutio sacramentis possit dari absenti vel scripto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

mittimus aut vovemus: ac etiam in foro externo ab eodem crimine iteratam absolutionem petimus. Tunc autem potissimum potest quis solvi iteratò à vinculis præteritis peccatorum, quando datur nova gratia illorum deletivè, prout vi novæ absolutionis datur. Quemadmodum donatio ejuldem rei potissimum tunc sæpius fieri potest, quando per illam semper aliquid novi obtinetur, quo res donata perfectius possideatur; ut patet in donatione, quâ datur Spiritus sanctus.

QUÆSTIO V.

An Absolutio Sacramentalis possit dari absenti vel scripto?

OLIM affirmarunt plurimi Doctores præsertim ex familia Dominicanorum, inter quos D. Antoninus, etatur plurimos Doctores ita sensisse in Concilio Basiliensiv. validè, & ex justa causa licitè inter absentes dari absolutionem, sive per epistolam sive per internuntium, sive saltem propriâ voce absolvendo absentem.

Verùm nec validè nec licitè id fieri, docuerunt ante Decretum Clementis VIII. D. Thomas & plurimi alii apud Suarez hic disp. 19. sect. 3. & disp. 21. sect. 4. Et refertur Scotus 4. disp. 17. q. 7. n. 32. ubi (ait Hugo Cavellus in Scolia) ad penult. docet non valere Confessionem absenti per scriptum factam, adeoque apertè & à fortiori supponit non valere absolutionem absenti datam. Post Decretum autè id tradunt unanimiter Doctores.

Constat primò ex Decreto Clementis VIII. in quo Pontifex (ut utitur verbis Decreti) hæc propositionem, scilicet, Licet per litteras seu internuntium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere, ad minus ut falsam, temerariam, ac scandalosam damnavit, & prohibuit, ac præcepit, ne unquam tamquam aliquo casu probabilis defendatur, aut ad praxim quovis modo deducatur; idque sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ, ac Sedi Apostolicæ reservatæ. Ubi omnes quidem intellexerunt per se & principaliter interdictam esse absolutionem in absentia. De Confessione autem quo modo intelligatur, infra dicetur. Communiter etiam intelligitur prohiberi in quovis casu etiam extremæ necessitatis; ut patet ex verbis: Ne unquam tamquam aliquo casu probabilis defendatur, aut ad praxim quovis modo deducatur. Ex quo colligitur, non solum prohiberi ut illicitam, sed etiam damnari ut invalidam; alioquin enim Pontifex eam non prohibuisset pro casu saltem extremæ necessitatis.

Idem colligitur exemplo aliorum Sacramentorum, quæ (excepto Matrimonio) non possunt ministrari inter absentes.

Herinc Sum. Theol. Pars IV.

Denique hoc ipsum requirit formam absolutionis: illa enim ex communi sensu ac proprietate sermonis dirigitur necessariò ad personam præsentem pronomine Te expressam. Et quamquam scribens epistolam eodem modo absentem alloquatur; non tamen voce, ut patet: scripto autem data absolutio non valet, ut mox dicetur.

Nec obstant plura veterum exempla, signanter Gregorii VII. item Alexandri III. quoad S. Thomam Cantuariensem, de absolutione à peccatis absentibus data aut etiam litteris expressa, quæ adfert Morinus l. 8. c. 25. qui nihilominus censet modò invalidam post Pontificium Decretum Clementis VIII. quasi Pontifex possit Sacerdotibus, uti & quilibet supremus Princeps, cum ferendarum sententiarum ratio dubia est, certam definire, & insuper Judicibus suis certas conditiones sententiis ferendis apponere, quibus neglectis sententiæ ipso jure irritæ sunt & nullæ. Conaturque suadere in antiquorum exemplis non esse nudam pœnitentiarum canonicarum indulgentiam seu remissionem. Sed nihil solidi allegat. Quin immò Alexander III. in litteris suis. Si igitur, inquit, aliquid te recolis commisisse, de quo propria te debeat conscientia remordere, quidquid sit, Sacerdoti, qui discretus & providus habeatur, tibi consulimus per pœnitentiam confiteri. Quo facto & misericors Dominus tibi consueta pietatis suæ miseratione dimittet. Absolvit itaque Pontifex ipsum à suspensione, quam sibi Sanctus propter peccatum intulerat, immò (teste ipso Morino) nullam esse declarat, & ne illam observet, mandat. Neque fundatum est, quòd præter sententiam communem tribuat Pontifici facultatem rescindendi ac irritandi formas ex Christi institutione validas: ne alioquin cogamur adstruere, quandoque posse à Pontifice invalidari illam, in qua tamen præcipua Sacramenti vis consistit juxta Tridentinum sess. 14. c. 3. nimirum. Ego te absolvo &c. Aliud est in exemplis quæ allegat n. 18. in quibus defectu jurisdictionis seu potestatis (quam Ecclesia subtrahit) in Ministro non valet absolutio; v. g. in casibus reservatis, vel dum Sacerdos justâ de causâ est approbatus solum pro certis locis aut personis. Falsum tamen est (quòd subdit fere apud omnes Theologos constare) absolutionem contra mandatum datâ non modò illicitam esse, sed etiam invalidam. Falsissimum, inquam, si simplex sit mandatum non tollens jurisdictionem in Ministro, nec impediens debitam dispositionem in Pœnitente, v. g. ignorante prohibitionem. Sanè etsi Auctor iste in Præfatione dicat, de his omnibus quæstionibus se tantum disputare probabiliter, nihil asserere; tamen in progressu Operis varia satis paradoxa asserit veluti ex præjudicio vetustatis, cujus eruendæ uti laudandum in Auctore studium, sic improbandum, quòd potius conetur suadere differentiam, quam stabi-

Sacramentorum, Et ex ipsa forma.

37. Non obstant exempla Morini.

Cujus doctrina singularis discutitur.

Ejus præfatio.

bilis obscure, vetustatis cum moderno usu (ubi potest) concordiam; maxime cum tanta sit in Romana Ecclesia cura probatæ antiquitatis, ut in Sacramentorum administratione observentur *Apostolicis Traditionibus* & *SS. Patrum decretis constituti ritus* observentur, ut *Paulus V.* in *Rituale Romano* præfatur.

38. Non obstat etiam, quod videatur valere absolutio, si dicatur, *Absolvo Petrum*, vel *Absolvatur servus Christi* &c. ut colligitur ex forma Baptismi, quæ valet similiter prolata: locutio autem ista verificari possit circa absentem. Resp. enim non valere, nisi saltem implicite ratione circumstantiarum, dirigatur ad præsentem, quasi ejusdem allocutio; prout dirigi videtur quando alter est præsens, ut sensus sit: *Absolvo hunc*, qui vocatur *Petrus*; sive absolvatur hic *servus Christi*.

Qualis & quanta præsentia sit necessaria

Qualis autem, & quanta præsentia requiratur, non potest physice definiti: sed moraliter requiritur tanta, quanta humano modo inter eos, qui invicem alloquuntur. Quamquam non sit necesse, ut pœnitens verba absolutionis audiat: cum valeat absolutio, etsi Sacerdos, loquatur tam submisè, dummodò verè verba proferat, ut à pœnitente audiri non possit.

39. *Absolutio ore danda, sic ut scripto data coram non valet.*

Quòd verò absolutio omnino necessaria debeat ore proferri, sic ut invalida foret scripto prolata, est certa & communissima Theologorum sententia contra *Paludanum*, *Johannem Medina* & quosdam alios

antiquiores. Patetque ex *Florentino in Decreto de Armenis*, ubi generaliter docet omnia Sacramenta perfici verbis tamquam formis, sic ut aliàs non subsisteret Sacramentum, excipitque postea solum Matrimonium, quòd docet regulariter contrahi per verba, eò quòd extraordinariè possit celebrari per alia signa. Unde manifestè colligitur, Concilium loqui de verbis strictè dictis; eaque exigere ad reliqua Sacramenta, quæ non excipit, exceptione firmatæ regulam in Contrarium. Idem docet formam hujus Sacramenti esse *verba absolutionis quæ Sacerdos proferit, cum dicit, ego te absolvo* &c. ubi hæc particula *verba quæ proferit, cum dicit*; aperte significant Concilium loqui de verbis ore prolatis. Denique *Tridentinum sess. 14. cap. 3.* docet Sacramenti pœnitentiæ formam in illis ministris *verbis positam esse, Ego te absolvo* &c.

Nec obstat, quòd in aliis judiciis possit, aut etiam interdum debeat sententia proferri scrip̄tæ; nam aliud potuit Christus in hoc judicio, quòd ipse de novo inspiravit, requirere; & de facto requisivisse, patet ex sensu Ecclesiæ, & exemplo ceterorum Sacramentorum; excepto matrimonio, quòd elevavit ad statum Sacramenti, nil immutando circa conditiones contractus naturalis præsuppositi. Quòd idcirco more contractuum potest quoque celebrari per nutus vel sub conditione de futuro: secus quàm absolutio sacramentalis, aut alia Sacramenta.

DISPUTATIO SECUNDA.

De Contritione, seu Pœnitentiâ interiori, quæ est prima pars materialis Sacramenti Pœnitentiæ.

I. *Pœnitentiæ interioris quid.*

EXPEDITIS breviter, quæ de materia hujus Sacramenti generaliter dicenda videbantur, & paucis aliis, quæ formam specialiter concernebant, restant plura dicenda de materialibus hujus Sacramenti partibus in particulari. Et primò quidem de Contritione seu Pœnitentiâ interiori, quæ describitur à *Trid. sess. 14. c. 4.* *Animi dolor ac detestatio de peccato commisso cum proposito non peccandi de cetero.* Idque appositè ad nominis Etymologiam dicitur enim Pœnitentiâ quasi pœnæ tenentia juxta *Augustinum* sive potius alium Auctorem *l. de vera & falsa Pœnit. c. 19.* & *Scorum dist. 14. quest. 1. num. 15.* vel quasi punientia; uti pœna est dicta quòd puniat, juxta *Isidorum l. 5. Etymolog. cap. 27.* Sicut & verbum *pœnitere* non solum recognitionem aut mutationem antea actæ vitæ significat (ut apud *Bellarminum l. 1. de Pœnit. c. 7.* contendunt Hæretici, non tam vocis odio, quàm veræ Pœnitentiæ tædio) sed præci-

Quæ vocis Etymologia.

Hereticorum de ea sententiæ referunt & refellunt.

pue dolorem & afflictionem animi, præteritum peccatum in se punientis ac detestantis. Quo sensu dicimus: *Pœnitet me.* Et hoc sensu *SS. Patres* & *Fideles* illo nomine semper uti sunt: remque illo significatum velut peccati remedium requisivit Scriptura, dum peccatores ad tristitiam, planctum &c. inducit & exenpl. *Davidis*, *Magdalenæ*, *Petri* &c. proponit, quæ hoc modo veniam impetrarunt De quo vide *Trid. sess. 14. signanter c. 4.* Unde frivole *Novatores* contendunt, resipiscentiam potius, quàm Pœnitentiam in scriptura à Latino Interprete verti oportuisse. Quamquam & ipsa resipiscentia ut salutaris sit, debeat esse Catholicorum pœnitentiâ, id est, debeat non solum futura bene proponere, sed etiam mala præterita detestari; juxta illud ipsius *Lactantii* (quem tamen Hæretici pro se allegant) *l. 6. de divinis Institutis. c. 24.* *Ille resipiscit, quem errati piget, castigatque se ipsum dementia, & confirmat animus*